

Київський університет імені Бориса Грінченка

Інститут журналістики

Кафедра журналістики та нових медіа

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б.Жильцов

« 30 » 01 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політичні системи світу та сучасні глобалізаційні процеси

для студентів

спеціальності

061 Журналістика

освітнього рівня

першого (бакалаврського)

освітньої програми

Журналістика

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Прогр. № 30-15/20
(підпис) Жильцов (прізвище, ініціали)
« 30 » 20 20 р.

Київ – 2020

Розробники:

Гондюл Олександра Дмитрівна, викладач кафедри журналістики та нових медіа Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладачі:

Гондюл Олександра Дмитрівна, викладач кафедри журналістики та нових медіа Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри журналістики та нових медіа.

Протокол від 20 01 2020 року № 6

Завідувач кафедри журналістики та нових медіа (В.О.Гандзюк)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми «Політичні системи світу та сучасні глобалізаційні процеси»

_____ 20 p.

Гарант освітньої програми _____ (М.С.Васьків)

Робочу програму перевірено

_____ 20 p.

Заступник директора Інституту журналістики з науково-методичної та навчальної роботи)

(О.А. Росінська)

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р., протокол № _____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__20__р., протокол № _____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__20__р., протокол № _____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис), «__»__20__р., протокол № _____ (ПБ)

ЗМІСТ

1	ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2	МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
3	РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ	7
4	СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	9
5	ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	12
6	КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ	25
7	НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТКА ДИСЦИПЛІНИ	36
8	РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА	39
9	ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ	46

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РНПД «Політичні системи світу та сучасні глобалізаційні процеси».

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
«Політичні системи світу та сучасні глобалізаційні процеси»		
Вид дисципліни	Вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	7 кредитів / 210 годин	
Курс	3	
Семестр	6	
Обсяг кредитів	7	
Обсяг годин, в тому числі:	210	
Аудиторні	84	
Модульний контроль	14	
Семестровий контроль	30	
Самостійна робота	82	
Форма семестрового контролю	екзамен	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Політичні системи світу та сучасні глобалізаційні процеси» покликана формувати розуміння теоретичних засад та історичних аспектів міжнародних відносин, дипломатії та формування міжнародних систем, розуміння сучасних глобалізаційних процесів та чинників, що впливають на міжнародні системи, а також вироблення відповідних практичних навичок.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні засади та практичні аспекти аналізу міжнародних систем та зовнішньої політики держав, їх характеристики, складові, типи, роль глобалізації та інших політичних явищ на трансформацію міжнародної системи.

Метою викладання навчальної дисципліни «Політичні системи світу та сучасні глобалізаційні процеси» є формування у студентів системи знань щодо сучасного стану стратегій зовнішньої політики, аналіз тенденцій міжнародних систем як простору для реалізації національних інтересів, розуміння впливу внутрішніх і зовнішніх факторів на міжнародні відносини та зовнішню політику.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Політичні системи світу та сучасні глобалізаційні процеси»:

- засвоєння студентами особливостей понять «міжнародні відносини», «світова політика», «зовнішня політика», «міжнародна система», «політична система»,
- розуміння глобалізаційних чинників, що впливають на порядок денний на міжнародній арені,
- вивчення особливостей ведення політичних переговорів,
- дослідження особливостей зовнішньополітичного потенціалу, ресурсів, учасників, стратегій зовнішньої політики країн світу,
- визначення ролі зовнішньої політики у створенні бренду держави,
- аналіз взаємозв'язку політичних систем та ролі сили в конкретний період,
- виявлення особливостей впливу явищ, подій, та процесів у міжнародному просторі на зовнішню політику держави та формування її пріоритетів.

Дисципліна розглядається в єдиному контексті національних пріоритетів і національної безпеки України.

Міжпредметні зв'язки. Дисципліна «Політичні системи світу та сучасні глобалізаційні процеси» дає окремі базові знання та навички, пов'язані з процесом підготовки студентів з фахових журналістикознавчих дисциплін – «Медіаполітика», «Світові медіасистеми», «Проблематика ЗМІ», «Теорія

інформації та комунікацій» тощо. При цьому застосовує категорії політології, комунікативістики, соціології, психології.

Впродовж вивчення дисципліни, студенти отримують такі **компетентності** відповідно до освітньої програми «Журналістика»:

Загальні компетентності:

- ЗК-1. Здатність до комплексного розв'язання проблем
- ЗК-2. Здатність критично мислити
- ЗК-3. Здатність до креативності
- ЗК-4. Здатність до аналізу комунікаційних процесів, якості інформації та її об'єктивній дійсності
- ЗК-5. Здатність до координації дій з іншими
- ЗК-7. Здатність до формулювання суджень та ухвалення рішень
- ЗК-8. Здатність до задоволення інформаційних потреб аудиторії.
- ЗК-10. Здатність до когнітивної гнучкості

Фахові компетентності:

- ФК-1. Здатність розуміти особливості суспільних процесів, мати знання з правових та етичних засад журналістики.
- ФК-2. Здатність знаходити в контексті подій, уміння здійснювати моніторингову діяльність, знати характеристики різних ЗМІ, здатність створення матеріалів на основі аналізу потреб медіаринку.
- ФК-4. Здатність оперативно збирати інформацію, мати глибокі базові знання з різних галузей та спеціалізовані знання з окремої галузі; дотримуватись балансу думок; уміти працювати з джерелами; взаємодіяти з аудиторією.
- ФК-8. Здатність працювати в команді, редакційному колективі, застосовувати розвинені соціальні навички, відповідально виконувати професійні завдання.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Під час семінарських занять та самостійної роботи передбачається набуття студентами **комплексу умінь і навичок**.

У результаті вивчення навчальної дисципліни **студент повинен знати** :

- підходи до визначення термінів, що стосуються політичних систем та міжнародних відносин на сучасному етапі;
- особливості, періодизацію міжнародних систем та підходи до дослідження міжнародних відносин;
- аспекти реалізації зовнішньої політики;
- особливості ведення політичних переговорів різними країнами;
- взаємодію геополітики та зовнішньої політики;
- специфіку зв'язку дипломатії та політичної системи;
- значення глобалізаційних процесів в сучасному світі.

Уміти :

- визначати схожі риси і відмінності міжнародних відносин та світової політики;
- розуміти особливості міжнародних систем різних періодів та політичних систем різних держав;
- пояснити, яку роль відіграє формування бренду держави у реалізації зовнішньої політики;
- проаналізувати особливості міжнародних систем в цивілізаційному вимірі;
- зазначити особливості національних інтересів різних країн світу;
- застосовувати на практиці знання щодо створення стратегій зовнішньої політики та визначення майбутніх політичних трендів.

Впродовж вивчення дисципліни мають бути досягнуті такі **програмні результати навчання** відповідно до опису освітньої програми «Журналістика»:

- ПРН-1. Виявляти високу адаптивність до змін професійного середовища, мобілізувати інтелектуальні та духовні можливості для самостійного засвоєння нових знань, прогресивних технологій та інновацій, оновлювати власні професійні компетенції з урахуванням інформаційних потреб аудиторії, що домінуватимуть у перспективі.

- ПРН-2. Використовувати знання соціально-гуманітарних, професійно-орієнтованих дисциплін, ефективно діяти в умовах інформаційного простору України.
- ПРН-6. Знаходити оптимальні рішення проблеми відповідно до професійних вимог, ділових ситуацій та інтересів учасників комунікації.
- ПРН-8. Аналізувати будь-який медійний продукт, оцінювати його на основі соціокультурних та філософських критеріїв.
- ПРН-10. Створювати власні мультимедійні продукти за опанованими інформаційними технологіями.
- ПРН-14. Прогнозувати тенденції сучасного медійного ринку.

Дисципліна «Політичні системи світу та сучасні глобалізаційні процеси» (7 кредитів; 210 год.) вивчається студентами III курсу протягом 6 навчального семестру. Аудиторна робота становить 40 % від загального обсягу курсу, проводиться у вигляді лекцій (42 год.) і семінарських занять (42 год.). Для самостійної роботи студентів у навчальному плані виділяється 82 год., 14 год. – модульні контрольні роботи, 30 год. – семестровий контроль. Вивчення студентами навчальної дисципліни завершується підсумковим контролем – іспитом.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, командні завдання, дебати, публічні виступи.

Методи письмового контролю: модульне письмове тестування, написання авторських рекомендацій та стратегій, створення аналітичних матеріалів.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних заняттях, виконання самостійної та модульної контрольної роботи.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях і під час виконання самостійної роботи залежить від таких критеріїв:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

6.2. Завдання для самостійної роботи

Денна форма навчання

Змістовий модуль I. Теоретичні аспекти дослідження міжнародних відносин та світової політики

Тема 1. Особливості термінології: світова політика, міжнародні відносини (4 год.)

Створити когнітивну карту зв'язку світової політики та міжнародних відносин

Тема 2-3. Історія та теорія міжнародних відносин (6 год.)

Проаналізувати та описати сучасний стан міжнародних відносин: описати зовнішні чинники, події, явища, процеси, особистості, що впливають на їх трансформацію.

Змістовий модуль II. Особливості політичних систем

Тема 4-5. Політична система та теоретичні аспекти дослідження зовнішньої політики (6 год.)

Описати усі можливі позитивні аспекти тоталітарного та авторитарного режимів (навести приклади).

Описати усі можливі негативні аспекти демократичного режиму (навести приклади).

Змістовий модуль III. Зовнішня політика держави: національні інтереси та державний брендинг

Тема 6-7. Національні інтереси та зовнішня політика (6 год.)

Проаналізувати та написати аналітичну довідку про Національні інтереси будь-якої країни на вибір за методикою Національного інституту стратегічних досліджень.

Тема 8. Брендинг держави як інструмент зовнішньої політики: види, особливості та стратегія розвитку (4 год.)

Створити SWOT-аналіз державного бренду України.

Змістовий модуль IV. Політичні переговори як елемент політичного процесу

Тема 9-10. Політичні переговори в системі політичного аналізу та особливості національного стилю ведення переговорів (8 год.)

Створити презентацію про особливості ведення переговорів будь-якою країною світу на вибір. Надати рекомендації Україні, як краще вести переговори з даною країною та її політичним лідером.

Змістовий модуль V. Міжнародні системи та геополітика

Тема 11. Особливості міжнародних систем (4 год.)

Створити концептуальну схему структури міжнародної системи.

Тема 12. Цивілізаційний вимір в дослідженні міжнародних відносин та зовнішньої політики (4 год.)

Створити портрет сучасної цивілізації будь-якого регіону на вибір.

Тема 13. Геополітика та геополітичний підхід до дослідження міжнародних відносин (4 год.)

Проаналізувати геополітичні пріоритети України та написати їх в порядку спадання з поясненням.

Змістовий модуль VI. Глобалізація: особливості, інструменти та наслідки

Тема 14. Дипломатія як універсальний інструмент взаємовідносин (4 год.)

Створити презентацію про особливості віртуальної або медіа-дипломатії будь-якої країни на вибір.

Тема 15. Феномен інформаційної війни (6 год.)

Написати есе на тему: «Найефективніший інструмент інформаційної війни — слово».

Тема 16-17. Політична глобалістика та сучасні процеси глобалізації (8 год.)

Описати глобалізаційні процеси, які найбільше вплинули на Україну за останні 5 років.

Змістовий модуль VII. Міжнародні політичні тенденції

Тема 18. Інтеграція як елемент розвитку та процвітання держави (4 год.)

Створити презентацію про будь-яке інтеграційне об'єднання держав світу на вибір та зазначити його інструменти впливу на світовий порядок денний.

Тема 19. Ідея війни та миру в сучасному світі (8 год.)

Прочитати будь-який розділ книги «48 законів влади» Р. Гріна та описати, наскільки це актуально в наш час.

Тема 20. Ресурси як важливий інструмент політичного впливу (2 год.)

Створити аналітичну довідку про ресурсний потенціал будь-якої країни на вибір.

Тема 21. Політичні тренди на міжнародній арені (4 год.)

Створити прогноз трьох політичних трендів, які можуть мати місце в світовій політиці впродовж наступних 10 років.

Критерії оцінювання самостійних робіт:

- Аналітичність.
- Висловлення власної думки.
- Творчий підхід до виконання.
- Відсутність плагіату.
- Вміння працювати в команді.
- Посилання на використані джерела.

6.3. Форми проведення модульного контролю та система його оцінювання

Модульна контрольна робота №1

Модульна контрольна робота проводиться у вигляді тестів та написання визначень основних термінів (2 год.)

Критерії оцінювання модульної контрольної №1:

- Правильність вирішення тестів.
- Вірне обгунтування термінології.

Модульна контрольна робота №2

Модульна контрольна робота проводиться у вигляді презентації про порівняння передвиборних програм партії одного напрямку в різних країнах (2 год.)

Критерії оцінювання модульної контрольної №2:

- Дотримання структури презентації.
- Відповідність темі.
- Наявність прикладів.
- Висловлення власної думки з теми.
- Відсутність плагіату.

Модульна контрольна робота №3

Модульна контрольна робота проводиться у вигляді здачі текстового інтерв'ю студента з будь-яким (на вибір) представником політичних кіл України (2 год.)

Критерії оцінювання модульної контрольної №3:

- Креативність.
- Унікальність.
- Відповідність тематиці.

Модульна контрольна робота №4

Модульна контрольна робота проводиться у вигляді написання есе по кінострічці на вибір (2 год.):

- Влада (2018 р.)

- Березневі іди (2011 р.)
- Примара (2010 р. – Ghost writer)
- Вотергейт. Падіння Білого Дому (2017 р.)
- Сноуден (2016 р.)
- Фрост проти Ніксона (2008 р.)
- Темні часи (2017 р.)
- Лідер перегонів (2018 р.)

В есе потрібно описати:

1. Політичну ситуацію в країні, де відбуваються основні дії фільму
2. Політичний режим, що панує
3. Зв'язок журналістики та політики у фільмі
4. Основні методи, використані під час переговорів у фільмі
5. Рівень політичної культури у фільмі
6. Особисті думки щодо основної проблематики фільму

Критерії оцінювання модульної контрольної №4:

- Дотримання структури написання аналітичної довідки.
- Креативність.
- Наявність прикладів.
- Висловлення власної думки з теми.
- Відсутність плагіату.

Модульна контрольна робота №5

Модульна контрольна робота проводиться у вигляді презентації двох варіації прогнозу – нормативного та пошукового (у трьох сценаріях – ідеальний, найбільш ймовірний, альтернативний) щодо геополітичної розстановки сил на міжнародній арені через 10 років (2 год.)

Критерії оцінювання модульної контрольної №5:

- Креативність.

- Висловлення власної думки з теми.
- Наявний аналіз та дослідження щодо відповідної теми.
- Висловлення авторських пропозицій по темі.
- Унікальність.
- Актуальність для сучасних суспільно-політичних подій.

Модульна контрольна робота №6

Модульна контрольна робота проводиться у вигляді виступу з презентацією у форматі Pecha Kucha (20 слайдів по 20 секунд) щодо наслідків глобалізації для України (2 год.)

Критерії оцінювання модульної контрольної №6:

- Креативність.
- Висловлення власної думки з теми.
- Наявний аналіз та дослідження щодо відповідної теми.
- Висловлення авторських пропозицій по темі.

Модульна контрольна робота №7

Модульна контрольна робота проводиться у вигляді презентації відеоролику зі студентом в головній ролі про дослідження ним/нею політичних трендів 2020 року (2 год.).

Відео може включати особисту розповідь студента, інтерв'ю, рекламний ролик, репортажну зйомку, фото-аналіз, аналітику тощо.

Критерії оцінювання модульної контрольної №7:

- Креативність.
- Наявний аналіз та дослідження щодо відповідної теми.
- Висловлення авторських пропозицій по темі.
- Унікальність.

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ
з дисципліни «Політичні системи світу та сучасні глобалізаційні процеси»

Курс	3
Спеціальність	061 Журналістика
Освітня програма	Журналістика
Форма проведення	Комплексний іспит – 2 завдання
Тривалість проведення	1 година 20 хвилин
Максимальна кількість балів	40 балів (письмові відповіді на поставлені у білеті питання)
Критерії оцінювання	1 питання (теоретичне) – 15 балів 2 питання (практичне) – 25 балів
Перелік допоміжних матеріалів	Див. список джерел та літератури навчальної програми дисципліни «Політичні системи світу та сучасні глобалізаційні процеси».
Орієнтовний перелік питань	Приклад екзаменаційного білету: ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1 1. Розкрийте особливості демократичного політичного режиму. 2. Напишіть авторський прогноз політичних трендів на 2020-2025 рр. та розкрийте місце глобалізації в них.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю з дисципліни «Політичні системи світу та сучасні глобалізаційні процеси»

Теоретичні питання:

1. Надайте визначення понять «міжнародні відносини» та «світова політика», порівняйте особливості термінології у західній, російській та вітчизняній політології.
2. Порівняйте особливості та основні риси Вестфальської та Віденської систем міжнародних відносин.
3. Порівняйте особливості та основні риси Версальсько-Вашингтонської та Ялтинсько-Потсдамської системи міжнародних відносин.
4. Опишіть особливості постбіполярної системи міжнародних відносин.

5. Розкрийте особливості політичного реалізму.
6. Розкрийте особливості положення ліберально-ідеалістичної парадигми.
7. Опишіть явище «сили» в основних течіях міжнародних відносин.
8. Дайте визначення поняттю «політична система суспільства» та розкрийте функції політичних систем.
9. Розкрийте особливості демократичного політичного режиму.
10. Розкрийте особливості тоталітарного політичного режиму.
11. Розкрийте особливості авторитарного політичного режиму.
12. Опишіть особливості та сучасний стан формування політичної культури України.
13. Розкрийте особливості поняття «зовнішня політика».
14. Надайте порівняльну характеристику дефініціювання зовнішньої політики у працях Дж. Франкела, В. Мадісона і В. Шахова, В. Веллейса.
15. Розкрийте специфіку прийняття рішень із питань зовнішньої політики.
16. Розкрийте кореляцію поняття державних та національних інтересів у зовнішній політиці.
17. Розкрийте особливості та порівняйте зовнішньополітичну стратегію та тактику.
18. Обґрунтуйте взаємозв'язок зовнішньої та внутрішньої політики.
19. Розкрийте особливості впливу учасників міжнародних відносин та зовнішньої політики: держави, асоціальні структури, ТНК, національно-визвольні рухи, міжнародні урядові та неурядові організації, «актори поза суверенітетом».
20. Надайте визначення поняттю «брендинг держави» та опишіть його складові, відмінні риси та принципи.
21. Розкрийте матрицю складових українського бренду.
22. Розкрийте особливості проведення політичних переговорів та типи політичних переговорів.
23. Напишіть особливості національного стилю переговорів будь-якої країни на вибір.
24. Розкрийте типологію міжнародних систем та їх закони функціонування і структуру.
25. Розкрийте поняття геополітики та опишіть класичні геополітичні концепції (Ратцель, Челлен, Мехен, Хаусхофер, Маккідер, Спайкмен).
26. Опишіть особливості та основні етапи зародження та історії дипломатії.

27. Розкрийте особливості інформаційної війни.
28. Опишіть моделі міжнародні інформаційної безпеки.
29. Розкрийте основні етапи розвитку політичної глобалістики.
30. Розкрийте вплив глобалізації на природу міжнародних відносин.
31. Розкрийте інституційний вимір політичної глобалістики.
32. Опишіть та обґрунтуйте основні явища та тенденції глобалізації.
33. Розкрийте особливості концепції довгого миру Стівена Пінкера та порівняйте з тезами критиків цієї концепції (Нассім Талеб, Паскуале Сірілло, Беар Браумюллер).
34. Розкрийте динаміку змін матеріальних ресурсів зовнішньої політики України від здобуття незалежності до сучасності.
35. Розкрийте динаміку змін нематеріальних ресурсів зовнішньої політики України від здобуття незалежності до сучасності.

Практичні питання:

1. Напишіть авторський прогноз політичних трендів на 2020-2025 рр. та розкрийте місце глобалізації в них.
2. Напишіть авторський прогноз щодо балансу сил на міжнародній арені (особливості функціонування міжнародної системи) на 2020-2025 рр. та розкрийте потенційні інструменти комунікації, які будуть використовуватись учасниками міжнародних відносин для взаємодії / отримання переваги.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

Денна форма навчання

Разом 210 год., лекції - 42 год., семінарські заняття - 42 год., самостійна робота - 82 год.

Тиждень Модулі	1			2			3	
	Змістовий модуль I.			Змістовий модуль II.			Змістовий модуль III.	
Назва модуля	Теоретичні аспекти дослідження міжнародних відносин та світової політики			Особливості політичних систем			Зовнішня політика держави: національні інтереси та державний брендинг	
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8
Теми лекцій	Особливості термінології: світова політика, міжнародні відносини – 1 бал	Історія міжнародних відносин – 1 бал	Теорія міжнародних відносин – й бал	Політична система: форми держави та форми правління - 1 бал	Теоретичні аспекти дослідження зовнішньої політики – 1 бал	Національні інтереси та зовнішня політика – 1 бал	Специфіка зовнішньої політики держави – 1 бал	Брендинг держави як інструмент зовнішньої політики – 1 бал
Теми семінарських занять	Світова політика та міжнародні відносини	Системи міжнародних відносин	Теорія міжнародних відносин	Політична система держави	Теоретичні аспекти дослідження зовнішньої політики	Національні інтереси та зовнішня політика	Специфіка зовнішньої політики держави	Брендинг держави як інструмент зовнішньої політики
Самостійна робота	5 балів	5 балів		5 балів			5 балів	
ІНДЗ								
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)			Модульна контрольна робота 2 (25 балів)			Модульна контрольна робота 3 (25 балів)	

Тиждень	4					5				
Модулі	Змістовий модуль IV.					Змістовий модуль V.				
Назва модуля	Політичні переговори як елемент політичного процесу					Міжнародні системи та геополітика				
Лекції	9	10	11	12	13					
Теми лекцій	Політичні переговори в системі політичного аналізу – 1 бал	Національний стиль як фактор політичних переговорів – 1 бал	Особливості міжнародних систем – 1 бал	Цивілізаційний вимір в дослідженні міжнародних відносин та зовнішньої політики – 1 бал	Геополітика та геополітичний підхід до дослідження міжнародних відносин – 1 бал					
Теми семінарських занять	Політичні переговори	Національний стиль ведення переговорів	Особливості міжнародних інформаційних систем	Цивілізаційний вимір міжнародних відносин	Геополітика в сучасних міжнародних відносинах					
Самостійна робота	5 балів		5 балів	5 балів	5 балів					
ІНДЗ										
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 4 (25 балів)		Модульна контрольна робота 5 (25 балів)							

Тиждень	6				7			
Модулі	Змістовий модуль VI.				Змістовий модуль VII.			
Назва модуля	Глобалізація: особливості, інструменти та наслідки				Міжнародні політичні тенденції			
Лекції	14	15	16	17	18	19	20	21
Теми лекцій	Дипломатія як універсальний інструмент взаємовідносин – 1 бал	Феномен інформаційної війни – 1 бал	Політична глобалістика як науковий напрям – 1 бал	Процеси глобалізації в сучасних міжнародних відносинах – 1 бал	Інтеграція як елемент розвитку та процвітання держави – 1 бал	Ідея війни та миру в сучасному світі – 1 бал	Ресурси як важливий інструмент політичного впливу – 1 бал	Політичні тренди на міжнародній арені – 1 бал

[illegible]

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні (базові):

1. Бебик В.М. Інформаційно-комунікаційний менеджмент у глобальному суспільстві: психологія, технології, техніка паблік рилейшнз / В.М. Бебик. – К.: МАУП, 2005. – 440 с.
2. Браєн Гогвуд, Луїс Ган. Аналіз політики для реального світу. – К.: Основи, 2004. – 396 с.
3. Варенко В.М. Інформаційно-аналітична діяльність: навч. посіб. для студентів ВНЗ / В. М. Варенко ; Нац. авіац. ун-т. - Київ : Талком, 2014. - 416 с.
4. Гуменюк Б. І. Основи дипломатичної та консульської служби. - К, 1998 – 176 с.
5. Девід А. Веймер, Ейден Р. Вайнінг Аналіз політики: концепції і практика . – К.: Основи, 1998. – 656 с.
6. Крушинський В.Ю. Міжнародні відносини та світова політика, 1945-1980: навч. посіб. для студ. гуманіт. спец. вищ. навч. закл. / В. Ю. Крушинський, В. А. Манжола. - К. : Либідь, 2007. - 191 с.
7. Кудрявцева С.П. Міжнародна інформація: навч. посіб. для студ. вищ. навч.закл. / С. П. Кудрявцева, В. В. Колос. - 2-ге вид. - К. : Слово, 2008. - 400 с.
8. Мальський М.З. Теорія міжнародних відносин: підручник / М. З. Мальський, М. М. Мацях ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Ф-т міжнар. відносин. - 4-те вид., перероб. і допов. - Л. : ЛНУ ім. Івана Франка ; К. : Знання, 2011. - 407 с.
9. Міжнародні відносини та світова політика: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / [В. Ю. Крушинський та ін. ; за ред. В. А. Манжоли] ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - К. : Київський університет, 2010. - 863 с.
10. Рудніцька Р. Кращий досвід та практики з моніторингу і оцінювання із залученням зацікавлених сторін / Р. Рудніцька. – К.: К.І.С., 2013. – 36 с.
11. Цыганков П. Мировая политика: содержание, динамика, основные тенденции [Електронний ресурс] / П. Цыганков. – С. 138. – Режим доступу до ресурсу: <http://ecsocman.hse.ru/data/576/864/1217/014Tsygankov.pdf>
12. Шинкаренко Т. І. Дипломатичний протокол та етикет: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Т. І. Шинкаренко ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - 2-е вид., допов. - К. : Київський університет, 2009. - 296 с. —

Додаткові:

1. Anholt gfk Nation brands Index Джерело: <https://www.gfk.com/en-us/insights/video/anholt-gfk-nation-brands-index-top-findings/>

2. Braun, E.; Eshuis, J. and Klijn, E. H. (2014). The effectiveness of place brand communication. *Cities*, 41: 64-70.
3. Carlsnaes, Walter, Helene Sjursen, and Brian White, eds. *Contemporary European foreign policy*. Sage, 2004.
4. Cybersecurity: is European Governance possible? // *Das Progressive Zentrum*. – 2018. URL: <https://www.progressives-zentrum.org/cybersecurityeuropean-governance/?lang=en>
5. Farr James The Policy Scientist of Democracy: The Discipline of Harold D. Lasswell. URL: https://www.researchgate.net/publication/259371370_The_Policy_Scientist_of_Democracy_The_Discipline_of_Harold_D_Lasswell
6. Frankel J. *The Making of Foreign Policy* / J. Frankel. – London, 1963. – P. 15.
7. McLuhan Eric Marshall McLuhan's Theory of Communication // *Global Media Journal / Canadian Edition / Volume 1, Issue 1*, pp. 25-43. – 2008. URL: http://www.gmj.uottawa.ca/0801/inaugural_mcluhan.pdf
8. Pietras Z.J. *Podstawy teorii stosunkow miedzynarodowych* / Z.J. Pietras. – Lublin, 1986. – С. 22-23.
9. World in upheaval. Helping people, preventing crises, resolving conflicts, building peace // *Federal Foreign Office*. – 2018. URL: <https://www.auswaertigesamt.de/blob/1502366/e7b9c03759dae10b16e493b82c5b27da/a-world-in-upheavaldata.pdf>
10. Zenker, S. and Braun, E. (2010). Branding a city – A conceptual approach for place branding and place brand management, in: *Proceedings of the 39th European marketing academy conference, Copenhagen, Denmark*. Retrieved April 17. (<http://www.placebrand.eu/publications>).
11. Америка і Європа у сучасних міжнародних трансформаціях. Монографія. /
12. Аналітика, експертиза, прогнозування: Монографія / Макаренко Є.А., Рижков М.М., Ожеван М.А. та ін. – К.: Наша культура і наука, 2003. – 614 с.
13. Анхольт С. Создание бренда страны / С. Анхольт / *Бренд-менеджер*. – 2007. – №1. – С. 36-44.
14. Белл Д. Прихід постіндустріального суспільства / Девід Белл // *Сучасна зарубіжна соціальна філософія*. – К., 1996. – С.194-251.
15. Белл Д. Социальные рамки информационного общества // *Новая технократическая волна на Западе* / Под ред. П.С.Гуревича. – М.: Прогресс, 1986. – 330 с.

16. Богатуров А.Д. Системная история международных отношений Т. 1. / А.Д. Богатуров – М.: Московский рабочий, 2006. – С. 29.
17. Боднар І.Р. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах: навч. посіб. до самост. вивч. курсу / І. Р. Боднар ; Укоопспілка, Львівська комерційна академія. - Л. : Видавництво Львівської комерційної академії, 2007. - 279 с.
18. Волокитина Т.В. Москва и Восточная Европа. Становление политических режимов советского типа (1949-1953 гг.).
19. Гондюл В.П. Вступ до спеціальності "Міжнародна інформація": підруч. Для студ. вищ. навч. закл. / В. П. Гондюл, М. М. Рижков, О. М. Андреева ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - К. : Київ. ун-т, 2009. - 383 с.
20. Гордієнко П. Л. Стратегічний аналіз: Навчальний посібник / П. Л. Гордієнко. — К.: Алерта, 2006. — 404 с.
21. Гуменюк Б., Щерба О. Сучасна дипломатична служба: навч. посібник для студ. гуманіт. спец. вищих навч. закл. / Б. І. Гуменюк, О. В. Щерба. - К. : Либідь, 2001. - 254 с.
22. Дем'янчук О. «Державна політика» та «публічна політика»: варіант перехідного періоду, 2000. Режим доступу: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/9715/Demyanchuk_Derzhavna_polityka.pdf?sequence=1&isAllowed=y
23. Данн, Вільям Н. Державна політика: вступ до аналізу/пер. з англ. Г. Є. Краснокутського; наук. ред. М. О. Баймуратов. — Одеса: АО БАХВА, 2005.— 504 с.
24. Денисюк С.Г. Імідж політичного лідера в контексті розвитку української політичної культури: особливості формування та механізми реалізації: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. політ. наук: 23.00.03 [Електронний ресурс] / С.Г. Денисюк; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. – К., 2007. – 18 с.
25. Денисюк С.Г. Політичні комунікації [Електронний ресурс] // С.Г. 145 Денисюк. – С. 118-122. – Режим доступу до ресурсу: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/6358/1/Denysyuk.pdf>
26. Державна політика: аналіз та впровадження в Україні: Конспект лекцій до навчального модуля / Уклад. В.А. Ребкало, В.В. Тертичка. – К.: Вид-во УАДУ, 2002. – 80 с.
27. Децик О. С. Інформаційне висвітлення діяльності органів влади як предмет наукових досліджень [Електронний ресурс] // О.С. Децик / ел. наук. фах. вид. «Державне управління: удосконалення та розвиток». – 2013. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=609>

28. Дипломатичний протокол та етикет: навч. посіб. / Укоопспілка, Львів. комерц. акад. ; [уклад. О. Є. Шайда]. - Л. : Вид-во Львів. комерц. акад., 2013. - 335 с.

29. Дяченко Н. П. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування [Електронний ресурс] // Н.П. Дяченко. - 2013. - Режим доступу до ресурсу: [http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2013-02\(10\)/14.pdf](http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2013-02(10)/14.pdf)

30. Експертне опитування визначення ефективності інформаційного супроводу зовнішньої політики України / автор анкети: О.Д. Гондюл. - 2018. - Режим доступу до ресурсу: <https://goo.gl/forms/AMjRTvlz6XCCEcTz1>

31. Зовнішня політика України – 2015: стратегічні оцінки, прогнози та пріоритети / за ред. Г.М. Перепелиці. – К.: ВД «Стилос», 2016. – 308 с.

32. Ільченко Н. М. Механізми реалізації державної політики у сфері засобів масової інформації (регіональний рівень) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з держ упр-ня : спец. 25.00.02 “Механізми державного управління” / Ільченко Наталія Михайлівна ; Академія муніципального управління. – К., 2008. – 20 с.

33. Інформаційна безпека: проблеми боротьби з кіберзлочинами. – Запоріжжя: Гуманіт. ун-т «Запоріж. ін-т держ. та муніцип. упр.», 2003. – 246 с.

34. Інформаційна безпека: проблеми боротьби зі злочинами у сфері використання комп'ютерних технологій / Голубєв В.О., Гавловський В.Д., Цимбалюк В.С.; За заг. ред. Р.А.Калюжного. – Запоріжжя: Просвіта, 2001. – 251 с.

35. Інформаційне забезпечення прогнозно-аналітичної діяльності в міжнародних відносинах: Підручник. - К.: Центр вільної преси, 2009. – 204 с.

36. Інформаційне суспільство, політика, право в діяльності ЮНЕСКО. - К.: Наша культура і наука, 2002. – 384 с.

37. Інформаційний супровід і зв'язки з громадськістю під час переговорів: нові інформаційні технології [Електронний ресурс] // Міжнародні переговори в бізнесі і політиці: курс лекцій / Лекція 9. – Режим доступу до ресурсу: <https://goo.gl/jgU1HX>

38. Кукотенко О. О. Еволюція зовнішньої політики Італії в регіоні Близького Сходу й Середземномор'я у постбіполярний період. Наукові записки [Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського]. Серія: Історія, 2009, 16: 180-187.

39. Кобець Р. Засади комунікативного супроводу державної політики/ Р. Кобець. – К.: К.І.С., 2013. – 188 с.

40. Коваль Р. А. Інформаційне забезпечення діяльності органів державної влади в умовах глобалізації на регіональному рівні [Електронний

- ресурс] // Р. А. Коваль / Держ. упр. – Режим доступу до ресурсу: <http://nuczu.edu.ua/sciencearchive/PublicAdministration/vol1/103-111.pdf>
41. Костира І. О. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Інна Костира ; Київ. нац. ун-т культури і мистец. - К. ; Чернівці : Букрек, 2013. - 223 с.
 42. Котлінська Ю.Г. Проблеми та перспективи становлення брендингу в Україні / Ю.Г.Котлінська // Економіка. – 2011. – № 3. – С.167–171.
 43. Кращий досвід та практики з моніторингу і оцінювання із залученням зацікавлених сторін / Рудніцька Р. – К.: К.І.С., 2013. – 36 с.
 44. Курносов Ю. В. Аналитика: методология, технология и организация информационно-аналитической работы: монография / Ю. В. Курносов, П. Ю. Конотопов. — М.: РУСАКИ, 2004. — 512 с.
 45. Литвиненко О.В. Спеціальні інформаційні операції та пропагандистські кампанії: Монографія / О.В. Литвиненко. – К.: Сатсанга, 2000. – 222 с.
 46. Макаренко Є.А. Європейська інформаційна політика / Є.А. Макаренко. – К.: Наша культура і наука, 2003. – 368с.
 47. Макаренко Є.А. Міжнародні інформаційні відносини. – К.: Наша культура і наука, 2002. – 475 с.
 48. Мельник, В. Д. Інформаційний менеджмент: конспект лекцій / В. Д. Мельник, Ю. Л. Романишин. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ Факел. – 2008. – С. 7- 9.
 49. Мельникова О. Средства и методы обеспечения информационного сопровождения внешней политики государства [Електронний ресурс] // О. Мельникова / Жур. «International affairs». – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <https://interaffairs.ru/jauthor/material/1863>
 50. Мусиездов А.А. Локальная идентичность как бренд / А.А.Мусиездов // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. – 2010. – № 889. – С.116-120.
 51. Національний інформаційний суверенітет у контексті розвитку новітніх інформаційних технологій / [О.С. Онищенко, В. М. Горовий, В. І. Попик та ін.] ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – К. : НБУВ, 2011. – 160 с.
 52. Недбай, В. В. Світова політика сучасності: навч. посіб. для студентів ВНЗ, що навчаються за спец. "Міжнародні відносини" / В. В. Недбай ; Чорномор. держ. ун-т ім. Петра Могили. - Миколаїв : Швець В. Д., 2015. - 237 с.
 53. Новакова О.В. Аналіз державної політики:навчальний посібник / О.В.Новакова, Н.П. Пашина. – Луганськ: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2013. – 216 с.

54. Очерки истории / Т.В.Волокитина, Г.П.Мурашко.- М.: Росспэн, 2002.- 704 с.
55. Піпченко Н. О. Соціальні медіа у структурі зовнішньої політики провідних міжнародних акторів : Монографія . – К. : Центр вільної преси, 2014. – 334 с.
56. Полохало В. Рейтинг как оружие кандидата // Вечерние вести. - 2003. - 24-30 октября.
57. Почепцов Г. Влада як комунікація [Електронний ресурс] // Г. Почепцов / Media Sapiens. Detector Media. – Режим доступу до ресурсу: https://ms.detector.media/ethics/manipulation/vlada_yak_komunikatsiya/
58. Почепцов Г. Г. Як стають президентами. Виборчі технології ХХ століття. - К., 1999. - 380 с.
преси, 2014. – 472 с.
59. Пустотин В. Бренд живет в головах людей/ В. Пустотин // Маркетинг и реклама. – 2010. – № 12 (172).
60. Рассомахіна О.А. Поняття торговельної марки та її співвідношення із суміжними поняттями/О.А. Рассомахіна // Форум права. – 2010. – № 3. – С.212–223.
61. Розенфельд, Реймонд А. Лекції з державної політики. – К.: “К.І.С.”, 2002. – 60 с.
62. Рубанов В.В. Теорія та методологія політичної аналітики : монографія / В. В. Рубанов; Харк. нац. ун-т ім. В.Н. Каразіна. - Х. : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2012. - 234 с.
63. Сагайдак О.П. Дипломатичний протокол та етикет: підручник / О. П. Сагайдак ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. - 2-ге вид., випр. - К. : Знання, 2012. - 262 с.
64. Седляр Ю.О. Аналіз та прогнозування зовнішньої політики: навч. посіб. Для студентів ВНЗ / Ю. О. Седляр ; Чорномор. держ. ун-т ім. Петра Могили. - Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2010. - 270 с.
65. Телешун С. О. Політична аналітика в державному управлінні : навч.-метод. матеріали / С. О. Телешун, І. В. Рейтерович. – К. : НАДУ, 2013. –36 с.
66. Терещук В.І. Проблема визначення поняття іміджу в сучасній політичній науці/Терещук В. І.–Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Gileya/2011_SV/Gileyasp/P9_doc.pdf.
67. Тертичка В. Політичні аспекти вироблення державної політики в Україні// Сучасна українська політика. Політики і політологи про неї. –К., 2008. –Вип. 12. –С.58-70.
68. Чічановський А. А. Інформаційні процеси в структурі світових комунікаційних систем / А. А. Чічановський, О. Г. Стариш. — К. : Грамота, 2010.

69. Чічановський А. А. Національна держава та її засоби інформації // Україна на шляху до Європи / А. А. Чічановський. — К. : Етнос, 2006.
70. Чугаєнко Ю.О. Дипломатичний і міжнародний діловий протокол та етикет: навч. посіб. / Ю. О. Чугаєнко ; Нац. акад. упр. - К. : Нац. акад. упр., 2011. - 164 с.
71. Шампань П. Делать мнение: новая политическая игра : пер. с фр. / П. Шампань. — М. : Socio Logos, 1997. — 317 с.
72. Шевцов Константин Павлович. Формация цифрового разума и медиаполитика. *Манускрипт*, 2018, 11-2 (97).
73. Шомова С.А. Политические шахматы. Паблик Рилейшнз как интеллектуальная игра / Светлана Андреевна Шомова. — М.: РИП-холдинг, 2003. — 214 с.
74. Штромайер Г. Політика і мас-медіа / Герд Штромайер ; [пер. з нім. А. Орган]. — К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. — 303 с.

9. ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ

Онлайн-курси:

1. Європейська зовнішня політика: просто про складне. Режим доступу: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+EUPF101+2019_T3/about
2. Медіашкола «НВ». Режим доступу: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:NT+Mediaschool101+2020_T1/about
3. Культура та політика: багатозначність (взаємо)зв'язків. Режим доступу: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:UCF+PCR101+2019_T3/about
4. «МедіаДрайвер» - твій навігатор у світ медіа. Режим доступу: <http://mediadrivеr.online/>
5. Довіряй, але перевіряй. Медіаграмотність в українському суспільстві. Режим доступу: https://issuu.com/pictoric.ua/docs/book_media
6. Гра «Медіаграмотна місія». Режим доступу: http://irex.mocotms.com/ml_game/story_html5.html
7. Медіа-пітчинг. Режим доступу: <https://www.culturepartnership.eu/ua/publishing/media-pitching>
8. Новинна грамотність. Режим доступу: <https://video.detector.media/special-projects/novynna-gramotnist-i22>
9. Медіаграмотність: практичні навички. Режим доступу: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:CZ+MEDIA102+2018_T3/about
10. Фактчек: довіряй-перевіряй. Режим доступу: <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:VOXU-EdEra+FactCheck101+2018/about>
11. Social Media: How Media Got Social. Режим доступу: <https://www.edx.org/course/social-media-how-media-got-social>
12. Journalism, the future, and you! Режим доступу: <https://www.coursera.org/learn/international-journalism>

Корисні відео:

1. Кінофільм «Влада» (2018)
2. Кінофільм «Березневі іди» (2011)
3. Кінофільм «Вотергейт. Падіння Білого Дому» (2017)
4. Кінофільм «Сноуден» (2016)
5. Кінофільм «Фрост проти Ніксона» (2008)
6. Кінофільм «Темні часи» (2017)
7. Кінофільм «Лідер перегонів» (2018)

8. Кінофільм «Ціна правди» (пол. Obywatel Jones, англ. Mr. Jones, 2019)
9. Кінофільм «Шок і трепет» (Shock and Awe, 2017)
10. Кінофільм «Наш бренд – криза» (2015)
11. Кінофільм «Примара» (The Ghost Writer) (2010)
12. Кінофільм «Хвіст крутить собакою» (1997)
13. Кінофільм «Товариство мертвих поетів» (1989)

Робоча програма навчального курсу

Політичні системи світу та сучасні глобалізаційні процеси

Розробники:

Гондюл Олександра Дмитрівна, викладач кафедри журналістики та нових медіа Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка.

Політичні системи світу та сучасні глобалізаційні системи. Програма навчальної дисципліни / Розробник О.Д. Гондюл – К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2020 – 48 с.